

**OPERNI PEVEC ANTON ŠUBELJ Z RODICE (1899–1965) IN NJEGOVO PRVO
POTOVANJE V AMERIKO (1928–1929)**

Raziskovalna naloga s področja zgodovine

Avtorici: Lara Tekavc in Nika Grošelj, 7. raz., šol. leto 2009/2010

Mentorica: Vilma Vrtačnik Merčun

Povzetek:

V raziskovalni nalogi predstavlja opernega in koncertnega pevca Antona Šublja, ki se je rodil leta 1899 na Rodici pri Domžalah in umrl leta 1965 v Clevelandu, ZDA. Svoje raziskovanje sva osredotočili na prelomno obdobje v njegovem življenju, ko je leta 1928 prvič odšel v Ameriko.

Podatke o njegovi družini sva črpali iz Status animaruma v Župnišču Mengeš, njegovo korespondenco z domačimi sva našli med zapuščino njegove nečakinje Minke Kompare, ki jo hranijo v Muzeju Mengeš. V časopisni čitalnici Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani sva pregledali vse razpoložljive časopise iz tega obdobja. Pogovorili sva se tudi z njegovimi sorodniki na Rodici. Našli sva kar 41 časopisnih člankov o njem, večinoma v slovensko–ameriških časopisih. Da sva ohraniti čim večjo originalnost pisnih zapisov, sva večino člankov oz. njihove dele dobesedno citirali.

S tem sva ohranili nešteto pohvalnih besed o njegovih koncertih, o vedno razprodanih in nabito polnih dvoranih in o ponosu slovenskih izseljencev v Ameriki, ki so pisali o Šubljevih koncertih. Posebno so bili ponosni na to, da Anton Šubelj poje slovenske ljudske pesmi, ki so bile tudi njihove pesmi.

Poleg tega je bil Šubelj odličen operni pevec s prijetno obarvanim baritonom, ki je zaradi svoje glasbene izobrazbe pel lahkotno, naravno in tehnično dovršeno. Prejemal je odlične strokovne kritike povsod, kjer je nastopal, tako v Evropi (npr. v Berlinu) kot v ZDA.

Med prvo ameriško turnejo v letih 1928 in 1929 je nastopil kar na 86 koncertih v 14-ih ameriških državah od atlantske do pacifiške obale, od teh je izvedel 31 koncertov samo za ameriško publiko. Velikokrat je pel tudi za radio in za založbo plošč Columbia, ki je izdajala veliko njegovih plošč.

Verjetno je k njegovi odločitvi, da potuje v ZDA, botrovalo to, da je v New Yorku že pred tem živel velik del njegove družine (dve sestri in dva brata). Izreden uspeh, ki ga je doživel med ameriški Slovenci, pa je pripomogel, da se je kmalu vrnil in ostal v Ameriki do svoje smrti. Ameriškim Slovincem je posvetil vse svoje nadaljnje življenje, saj je vodil številne pevske zборе, operne delavnice in širil slovensko pesem med mlade, ki so bili že tretja ali celo četrta generacija slovenskih izseljencev v ZDA.